

เล่ม ๑๓ แผ่นที่ ๒๕ วันที่ ๒๐ กันยายน รัตนโกสินทร์ ศก ๑๑๕ หน้า ๒๖๓

สารบัญ

การ ก่อ พระฤกษ์	สังฆเสนาสน์ ราช	
วิทยาลัย		หน้า ๒๖๓
ประกาศ พระ ราช ปรารภ	ในการ ก่อ พระ	
ฤกษ์		หน้า ๒๖๕
การ สมโภช พระ พุทธรูป แล เทวรูป		หน้า ๒๖๘
ข่าว เส็จ ออก ขุนนาง		หน้า ๒๖๙
ประกาศ ทอ รัชฎากร พิพัตน์		หน้า ๒๖๙
แจ้ง ความ กระทรวง อรรถการ		หน้า ๒๖๙
ข้อบังคับ สำหรับ ล่องใต้ ประโยค บรพ บท คือ		
ประโยค ๑ รัตนโกสินทร์ ศก ๑๑๕		หน้า ๒๗๑

พระร ชทาน เพลิง	หน้า ๒๗๕
พระ ราชทาน ทิย ศิลา หน้า เพลิง	หน้า ๒๗๕
พระ ราชทาน เครื่อง ยมา ศพ	หน้า ๒๗๕

การ ก่อ พระ ฤกษ์

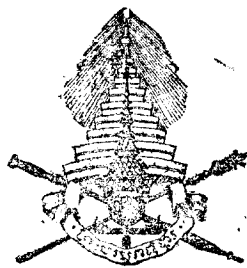
สังฆ เสนาสน์ ราช วิทยาลัย

พระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระราช
 ดำริที่ จะ ทรง ทนบำรุง พระบรมพุทธศาสนา
 ให้ ถาวร วัฒนากร สืบไป ด้วยการ ทรง สร้าง
 วิทยาลัย บำรุง การเล่าเรียน พระปริยัติ อรรถ
 ได้ เจริญทวี ยิ่งขึ้น แต่ จะ โปรก เกล็ด ให้ เจริญ
 พระบรมศพ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้า
 มหาชีวิต รัชกาลที่ ๕ สยามมกุฎ ราชกุมาร ไป ประคิน

ฐาน ข้าพเจ้านี้ พระราช กุศล เนื่อง ด้วย การ
พระราชทานเพลิง ณ วิทยาลัย นั้น โดย ข้อ
ความพิสดาร ดังแจ้ง อยู่ใน ประกาศพระราช
ปรารภ ซึ่ง บรรจ ไว้ใน คีลาพระ ฤกษ์ ซึ่ง
จะได้ นำมา ลงต่อไป จึง ทรงพระ กรุณา
โปรดเกล้าฯ ให้ พระเจ้า น้อย ยาเธอ เจ้า ฟ้า
กรมขุน นริศรา นวักวิวงษ์ เป็นผู้ ขันอาสา การ
ทำ สังฆเสนาสน์ ราช วิทยาลัย ที่ วัด มหาธาตุ
เจ้าพนักงาน ไท่ จัก การ ก่อ สร้าง มา โดย ลำดับ
บันทึ การ ทำ ราก สังฆเสนาสน์ นั้น นับ ว่า สำเร็จ
แล้ว คราว จะ วาง คีลาพระ ฤกษ์ ไท่ จึง ทรง พระ
กรุณา โปรดเกล้าฯ ให้ จัก การ ที่ จะ วาง คีลา
พระ ฤกษ์ ณ ที่ นั้น ตาม โบราณ ราช ประเพณี
เจ้าพนักงาน ไท่ ปลุก โอง ราช พิธี ซึ่ง ๓ หลักร ติก ต่อ
เรื่อง ถิ่น หลัง คาคาก ด้วย ผ้าแดง กิ่ง ส่วน แห่ง
หลัง กลาง แล หลัง ไท่ เปน มุข ออก มา จน กำแพง
พระ อาราม ตาม เสา โอง พิธี นั้น ผู้ ก่อ ตั้ง ก่อ ด้วย
ต้นไม้ อ้อย แว่ กล้อม ด้วย ราช วัตร ตรี ตระ พ ที่ เพดาน
ห้อย กระเชา ออกไม้ สัก ต่าง ๆ ด้าน ทวัน ตก แห่ง
โรง ราช พิธี นั้น ตั้ง อาสน์ สงฆ์ ทิศ เหนือ แห่ง
อาสน์ สงฆ์ ตั้ง ม้า หมู เชิญ พระ ไชย วัจน
องค์ ใหญ่ ใน รัชกาล ประจุบัน นี้ ไป ประภิช ฐาน
ตั้ง เครื่อง สักการ แล หม้อ น้ำ พระ พุทธ มนต์
๒ ข้าง ม้า หมู ตั้ง โต๊ะ ที่ วางพาน ทอง รอง เกรียง
เงิน แล ชัน เงิน สำหรับ ตัก ชัน แล ตั้ง
โต๊ะ เงิน รอง เกรียง เหล็ก แล ชัน ทอง
เหลือง สำหรับ ตัก ชัน ด้าน เหนือ แห่ง
โรง ราช พิธี นั้น ทอด พระ ราช บัลลังก์ แล เก้า
อี้ ที่ พระ บรม วงษา นวงษ์ เฝ้า ด้าน ทวัน ตก
ตั้ง เก้าอี้ ที่ ข้าง ราช การ ฝา ทูล ลออง องค์ พระ บาท

ส่วน ไท่ แห่ง อาสน์ สงฆ์ เยื้อง เยื้อง หน้า ตั้ง ทิว
อย่าง วิทยาลัย ใน ท่า มถลา ที่ จะ วาง คีลาพระ ฤกษ์
ตก แต่ง วิจิตร งาม ด้วย พรรณ ไม้ ต่าง ๆ ตั้ง
ชั้น สักการ เตม ด้วย ปูน ที่ ผสม แล้ว แล
สิ่ง ทั้ง ปวง พร้อม แล้ว
วันที่ ๑๒ กันยายน รัตนโกสินทร์ ค่ำ ๑๒๕
พระ สงฆ์ ๑๐ รูป มา พร้อม กัน อยู่ที่ โอง ราช พิธี
สมเด็จพระ วัตร ตรี เปน ประธาน สงฆ์ เวลา ย่ำ
๕ โมง เศษ โปรดเกล้าฯ ให้ สมเด็จ พระ เจ้า
ลูกยาเธอ เจ้า ฟ้า สมมตวิวงษ์ ไร ทัย เสด็จ ไป ทรง
จุก เทียน นมัสการ พระ สงฆ์ เจริญ พระ พุทธ
มนต์ ไทร ขษา ตาม วิถี สมเด็จ พระ เจ้า ลูกยาเธอ
ทรง บิณฑูรณ์ เงิน มาก ที่ อัฐิ ฤกษ์ พระ สงฆ์ สวด
พระ พุทธ มนต์ จบ แล้ว สมเด็จ พระ เจ้า ลูก
ยาเธอ เสด็จ กลับ
รุ่ง เช้า วันที่ ๑๓ เวลา เช้า เจ้า พนักงาน ไท่
จักการ เลี้ยง พระ สงฆ์ ๑๐ รูป ตาม ขรรณ เขียม
เวลา ย่ำ ๔ โมง เศษ พระ บาท สมเด็จ พระ
เจ้า อยู่ หัว เสด็จ พระ ราช ดำเนิน โดย พระ ราช
ยาน พร้อม ด้วย กระบวน ทหาร ตำรวจ มหาด
เล็ก ให้นำ ตาม เสด็จ เทียบ ราช ยาน ที่ เกย หน้า
โรง ราช พิธี แล้ว ทรง ดำเนิน สู่ ภายใน โอง
ราช พิธี ทรง จุก เทียน นมัสการ แล้ว ทรง เจริญ คีลา
พระ ฤกษ์ แล ไพรย พระ สหรัวย แล้ว ทรง วาง คีล
ศีลา พระ ฤกษ์ ซึ่ง บรรจ ประกาศ พระ ราช ปรารภ
แล ปรฝ่าย แผน ที่ ทิว อย่าง แล หลัง ลือ ราช
กิจ งาน เบกษา เกรียณ ที่ ฤกษ์ ต่าง ๆ ทั้ง
ทอง เงิน เบี้ย ทอง แดง ลง ณ ที่ ก่อ พระ ฤกษ์ นั้น
แล้ว ทรง กลับ ย่น ด้วย เกรียง เงิน พระ บาท โอง
สรรพรพการ พร้อม ด้วย เจ้า พนักงาน ไรย รอด

วางแผ่นศิลาที่ขลังถึงที่แล้ว ทรงวางอุฐ
 ปีกทองเงินนาก แล ทรงหลังน้ำ พระมหาสังข์
 ใน ขณะนี้ พระสงฆ์ สวด ชยันโต เจ้าพนักงาน
 ประโคมพินพาทย์แล้ว พราหมณ์ได้รทน้ำ
 สังข์ต่อไป เมื่อเสร็จแล้ว ทรง ประเคศของ
 ไทยธรรมแก่ พระสงฆ์ตามสมควร พระสงฆ์
 ถวายอนุโมทนาแล อภิเษกแล้ว พระบาทสมเด็จพระ
 พระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนิน กลับ

ประกาศ พระราช ปรารภ

ในการ ก่อ พระฤกษ์ ตั้งม เฒ่าดำน
 ราช วิทยาลัย

ศกมีสักพระพุทธรูปศาสนาเถรวาท เป็น อภิศักตภาค
 ล่วงแล้ว ๒๕๓๕ พรรษา ปักขุขันธ์ กาล จันทร
 คคินิยม จุลจันทร ๑๒๕๘ วานระสังวัจระ
 ภาทรชท มาศ ชยชนปักข สักขิมคิถิ วัจวาร
 สิริยคคิ กาล รัตนโกสินทร คัก ๑๑๕ กนิยายน มาศ
 เทรสมะ มาสาหะคุณ พิเศษ ปริเฉท กาลกำหนด

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์
 บดินทรเทพยมหา มงกุฏ บรมราช วัตร
 ราช ววิวงษ วรุตม พรมช วัตร วร ชัตติย
 ราช นิกโรคม จาก วัตร บรมมหาจักรพรรดิ
 ราช สังภาศ ออกโต สุชาติ สัง สุตท เควาะหณ
 จักรภริ บรมนารถ มหามกุฏ ราช วราง กู
 สุวัตร มุล สุสา ชิต อรรค อุกฤษฐ ใพบูลย์

บรมพาศุภย์ กฤษฎา ภาณินทร สุภา ชิการวัจ
 สฤชคิ ธีญญัตถิณ วัจิตโรโสภาคช สรรพวงค์
 มหาช โนคมางคประเสศ บาท บงกชชคค ประ
 สัททิสรรพศุภผล อุกม บรม สุขุมล ทิพยเท
 พาวตารไพศาล เกียรติกุณ อุกฤษ พิเศษ สรรพ
 เทเวศ วาบุรุษ วิสิฐ คักกีสมนญา พิณิก
 ประชานารถ เปรม กระมล ชัตติย ราช ประยูร
 มุลมช มาก ขาภิรมย์ อุกม เชชา ชิการ
 บริบูรณ์ คุณ สาร สยามา ทินครวรรค
 เมกราช คิลก มหา ปรีวารนายก ธีนคค มคคเ
 วรรฤทธิ เกษ สรรพ วิเศษ ศิริวัชร อเนกชน
 นิกโรตโมสร สมมท ประสัททิจ วัชรค มโหคม
 บรมราช สมบัติ นพ ปกต เสวตรฉัตรภาณินทร
 ศิริวัชรโน ปลัดถณ มหา บรมราชาภิเศกา
 ภา สัท สรรพทศ ทิศ วัชรไชย สกตม ไศ
 ศวัชร มหาสวามินทร์ มเหศวรม ทินทร มหา
 รามาชิวาช วโรคม บรมนารถช ธี อาชว
 ไศรอย พุทธาติ ไตร รัตน สรรพวัจ อกฤษ
 คักกิ อรรคน เศวราชสมบัติ เมตภากร ภา สัท
 หุไทย อโนป ไผย บัญการ สวดไพศาล
 มหา วัชฎา ชิบดินทร์ ปรมินทร บรมมิกมา
 ราชาชิวาช บรมนารถ บพิตร พระ จุลจอม
 เกด้าเจ้า อยู่หัว

ทรงพระราชดำริที่ว่า จำเริญแต่ไท้เสก
 เถลิง ถวัลยราช สมบัติ บรมราชาภิเศกแล้ว
 มา ไท้ทรง ทนุ ขำรุง พระบรมพุทธรูปศาสนา
 ไท้ถาวร รุ่ง เรือง เจริญ ขึ้นโดย ล้ำคัย แต่พระ
 สัทธรรมใน พระบรม พุทธ สาสนานี้ ย่อมมี
 เหตุ ยัจย อาศรัย กันแลกัน เมื่อ พระ บริยัติ
 สัทธรรม เจริญ แพร่ หลาย อยู่ พระ ปฏิบัติ สัท